

CYPRIAN KAMIL NORWID

Bohater



CYPRIAN KAMIL NORWID

Bohater

Czy już nie wróci czas siły — zupełnej
Ani ma jeszcze zasnąć
Wiek, gdy po *Runo* wążono się płynąć
*Ze złotej uwite wełny*¹?...

Odwaga, Siła, Przemijanie

Lec na kolchidzkiej² tkaniny kobierce
Nikt-że już więcej nie pragnie?
Lub, bohaterów czulsi spadkobierce,
Wolą się *ująć za jagnię*?...

Smoka czy wielki łeb dziś wyzwie kogo,
Rykiem otrębując turniej;
Lub jest-że, kto by rad go potrzeć nogą
I wynieść się nadeń górniej?...

Czy ramion marmur — czy muszkułów³ granie
I cało-strojność budowy
Nie ma już więcej nic za powołanie
Nad strawność dobrą? byt zdrowy?

Kondycja ludzka

Bohaterowie wszak od wieków w wieki
Kraj zdobywają *zakłęty* —
I od Achilla⁴ mniej bywa kaleki,
Kto nie wyzuł z ostróg pięty!...

Miałażby słodycz chrześcijańska, nowa,
Zawistnym być Męstwa druhem? —
Gdy ona raczej, jako białogłowa⁵
Wierna — współ-zwycięża duchem!

Wiara, Starość

Miałażby włosów srebrność księżycowa
Wyzwalać z *Dziejów-zaciągu*?
Lecz starość, w czas swój, bywa więcej zdrowa
Od bark⁶ greckiego posągu:

¹*runo ze złotej uwite wełny* (mit. gr.) — złote runo; skóra skrzydlatego złotego barana, która była celem wyprawy Argonautów do Kolchidy. [przypis edytorski]

²*kolchidzkiej* — Kolchida, historyczna nazwa terytorium nad Morzem Czarnym (obecnie Gruzja). [przypis edytorski]

³*muszkuły* — dziś popr.: muskuły, tj. mięśnie. [przypis edytorski]

⁴*Achilles* (mit. gr.) — legendarny bohater grecki, syn Peleusa, króla Ftyi, i Tetydy, boginki morskiej, uczestnik wojny trojańskiej, zabity przez Parysa. [przypis edytorski]

⁵*białogłowa* (daw.) — kobieta. [przypis edytorski]

⁶*bark* — dziś popr. forma D.lm: barków, tj. ramion. [przypis edytorski]

Mojżesz⁷ — wiek blisko przeżywszy, powstawa
Wyswobodzicielem ludu —
Heroizm czysty wcześniej nie dostawa,
I nie dostawa — bez *czudu!*

Owszem — śmierć sama i jej piekiel-krater
Cóż są?... — rzecz wielka lub licha:
W miarę do tego, jak? jaki bohater?
Dopełnił swego kielicha —

Śmierć, Odwaga

Niechże więc Kolchów wiek sobie nie wraca,
Współczesność w równej mam cenie:
Heroizm będzie trwał, dopóki *praca*;
Praca? — dopóki stworzenie!...

Bohaterstwo, Praca

⁷*Mojżesz* — syn Amrama i Jokebed; prorok, prowadził Izraelitów z Egiptu do Ziemi Obiecanej, do której on sam nie dotarł. Jego matka, aby uchronić go przed śmiercią, nakazaną przez faraona wszystkim pierworodnym synom żydowskim, wrzuciła go w koszyku do wody. Został wyłowiony przez córkę faraona, która traktowała go jak syna (Wj 2,1–10). Sprawował władzę nad ludem Izraela; na górze Synaj Bóg przekazał mu tablice kamienne z dziesięciorgiem przykazań (Wj 24,12; 31,18). Mojżesz zmarł w wieku 120 lat w krainie Moabu na górze Nebo (Pwt 34,5–70); zgodnie z obietnicą Boga, przed śmiercią ujrzał Ziemię Obiecaną, ale nigdy tam nie dotarł (Pwt 32,49–52). [przypis edytorski]

Wszystkie zasoby Wolnych Lektur możesz swobodnie wykorzystywać, publikować i rozpowszechniać pod warunkiem zachowania warunków licencji i zgodnie z *Zasadami wykorzystania Wolnych Lektur*.

Ten utwór jest w domenie publicznej.

Wszystkie materiały dodatkowe (przypisy, motywy literackie) są udostępnione na *Licencji Wolnej Sztuki 1.3*. Fundacja Nowoczesna Polska zastrzega sobie prawa do wydania krytycznego zgodnie z art. Art.99(2) Ustawy o prawach autorskich i prawach pokrewnych. Wykorzystując zasoby z Wolnych Lektur, należy pamiętać o zapisach licencji oraz zasadach, które spisaliśmy w *Zasadach wykorzystania Wolnych Lektur*. Zapoznaj się z nimi, zanim udostępnisz dalej nasze książki.

E-book można pobrać ze strony: <http://wolnelektury.pl/katalog/lektura/norwid-bohater>

Tekst opracowany na podstawie: Cyprian Kamil Norwid, *Pisma wierszem i prozą*, Państwowy Instytut Wydawniczy, Warszawa 1984.

Wydawca: Fundacja Nowoczesna Polska

Publikacja zrealizowana w ramach projektu *Wolne Lektury* (<http://wolnelektury.pl>). Reprodukacja cyfrowa wykonana przez fundację Nowoczesna Polska z egzemplarza źródłowego pochodzącego ze zbiorów Marty Niedziałkowskiej. Utwór powstał w ramach "Planu współpracy z Polonią i Polakami za granicą w 2014 roku" realizowanego za pośrednictwem MSZ w roku 2014. Zezwala się na dowolne wykorzystanie utworu, pod warunkiem zachowania ww. informacji, w tym informacji o stosowanej licencji, o posiadaczach praw oraz o "Planie współpracy z Polonią i Polakami za granicą w 2014 r."

Opracowanie redakcyjne i przypisy: Justyna Lech, Paulina Choromańska, Paweł Koziol.

Okładka na podstawie: *It is fall and raining in Canada*, Alex Krasavtsev, CC BY 2.0

Wesprzyj Wolne Lektury!

Wolne Lektury to projekt fundacji Nowoczesna Polska – organizacji pożytku publicznego działającej na rzecz wolności korzystania z dóbr kultury.

Co roku do domeny publicznej przechodzi twórczość kolejnych autorów. Dzięki Twojemu wsparciu będziemy je mogli udostępnić wszystkim bezpłatnie.

Jak możesz pomóc?

Przekaż 1% podatku na rozwój Wolnych Lektur: Fundacja Nowoczesna Polska, KRS 0000070056.

Dołącz do *Towarzystwa Przyjaciół Wolnych Lektur* i pomóż nam rozwijać bibliotekę.

Przekaż darowiznę na konto: [szczegóły na stronie Fundacji](#).